

ROZÁN ESZTER

Cseppek a végtelenből

(haibunok, haikuk)

ROZÁN ESZTER

Cseppek a végtelenből

(Haibunok, haikuk)

ISBN 978-615-00-8133-5
Ebook (pdf) 2020

Kiadó: Rozán Eszter

Kötetté formázta: Dittrich Panka

elérhetőség: eszterrozan@gmail.com

Előszó

Nyolc nyomtatásban megjelent könyv után most egy elektronikus kötettel jelentkezem. Régebben írt haibunokból és haikukból válogattam, szinte valamennyi a természethez kötődik. Életképek, a végtelenből kiragadott pillanat, realitás és misztikum jelenik meg bennük. Néhányat pályázatra készítettem, ám bőven akadnak olyanok is, melyeket a jelen ihletett. Matsuo Bashō 17. századi japán költő modern követőjeként arra törekedtem, hogy a műfajt a mai, vagyis a mi világunkba helyezzem át.

A szerző

1. HAIBUNOK

Veled

Egymás mellett bandukolunk a sűrű hóesésben. Tombol a szél, szédítő erejétől reszketve hajlongnak a fák. Egy hatalmas lökés oldalba taszít, te védelmezően megszorítod a kezem. Érintésed felmelegít, már nem félek, tudom, örökre összetartozunk. Arcomon apró hópehely landol, hagyom, hadd szántsa végig bőrömet.

hosszú még az út
ketten együtt előre
ott túl, várnak ránk

Éjjel

Végtelen leplével ringat a puha éjszaka. A telihold bekukucskál az ablakon, vakító fénybe vonja a szoba sarkában pihenő zongorát. Lágyszellő támad, a függöny gyengéden megrepeg. Orgonailat sodródik felém. Az ébresztőóra pillantok. Háromnegyed négy, éj és nappal határa, még nem dereng, de már nem is a sötétség az úr. Ilyenkor kel újtára a legtöbb gondolat, válik eggyé álom és ébrenlét. Iszom néhány korty vizet, elrendezem takarómat. Hirtelen ujjongás tölt el, csordultig betölt a létezés, mely könnyű, mint a pehely.

a holdfényen át
hasonmásod tör elő
halvány látomás

Az első repülés

Hatalmasra nőtt fák között bolyongok. Langyos szellő fúj, kakukk víg dala hallatszik a távolból, zizzenő avar veri vissza lépteimet. Az erdő csordultig tele a nyár édes illatával. Mocorgás hallatszik az egyik fa mögül. Óvatosan megközelítem. Apró fészket látok rigófiókákkal. Mamájukat várják. Izgatott csivitelésük türelmetlenségről árulkodik. Apró tollpehely hull a földre. Zsebre teszem, arcomon mosollyal megyek tovább.

kutyaugatás
roppanó ágak zaja
vadász közelít

Fogyókúra

Vidám léptekkel hagyta el harmadik emeleti lakását. Az utcán megcsapta a késő őszi esték széngázzal kevert nedves illata. Fázósan húzta össze tréningruháját, a városszéli futópálya felé igyekezett. Az élelmiszerbolt előtt néhány rosszul öltözött férfi álldogált, kezükben sósorszeszes üveg.

– Hová mészl kislány? – kérdezte egyikük.

Ma azonban ez sem zavarta. Sikerült végigcsinálnia féléves fogyókúráját, nem kis küzdelem árán szabadult meg felesleges kilóitól. Sok lemondással teli hónap után a mérleg végre a kívánt értéket mutatta.

pehelyként tartom
harcom minden zálogát
előtted járok

A pályán néhány bemelegítő gyakorlat után futni kezdett. Könnyű szökelléssel haladt előre, teste többé nem húzta a föld felé. Az ég mind közelebb került hozzá, riadt varjak tértek ki útjából. A lelátón hangos tapssal biztatták, de ő nem törődött velük.

– Pehely vagyok immár – gondolta, miközben a sárguló falevelek a bokáját cirógatták.

fáradt napsugár
arcod nekem tündököl
nyárban eszmélünk

Futball

– Nézd, hogy megnőtt a fiunk! – mondja a feleségem, amikor a konyhaablakból a vidáman focizó kamaszokat nézzük. A fiúk kipirult arccal rúgják az alkonyi fényben a bőrt. Locsolókocsi halad el az utcán, néhány vízcsepp az udvarunkba hull. Bálint magasra rúgja a labdát, majd felénk pillant. Állán merészen kacsint a világra az éppen kiserkent hely.

rohanó idő
paripán száguld tova
pillevalóság

A döntés

Tanácsstalanul álldogál az útelágazás előtt, nem tudja, merre tovább. A keskeny út a völgybe vezet. Bár biztonságosnak tűnik, baljóslatún bólogató fák övezik mindkét oldalról. A szélesebb ösvény számos kalandot ígér, ugyanakkor megpróbáltatásokat is. Viharfelhők gyülekeznek az égalján, érzi, igyekeznie kell. Először jobbra, majd balra néz, a tóban úszkáló kacsákat figyeli. Fontos nap a mai, döntése az egész életére hatással lehet. Szeretné, ha a jövő beborítaná, mint könnyű pehely, de sejti, ólomsúlyától nem menekülhet. Vállára veszi sporttáskáját, elindul.

lelke rejtekén
sötétben izzó élet
ólompelyhe gyúl

Ősz

Hajnali köd dereng, a háztetőn fázósan gubbaszt egy gerlepár. Anyukák sietnek gyermekeikkel az iskola felé, arcukra ráncot ír a reggel. Fiatal lányok dugják össze fejüket kacagva, tekintetük elszántságot tükröz. Semmi sem állíthatja meg őket abban, hogy ma megváltsák a világot. Narancssárga falevelet sodor a szél, lassan landol a kanális szélén. Teherautó otromba kereke fojtja vékony erekbe a nyár maradék méltóságát. Egy kislány észreveszi, fázós kezét előhúzza farmernadrágja zsebéből. Nem hagyja magára az elárvult levelet, felveszi, gondosan kisimítja. Egy szőke tincs szemébe lóg, száját csücsörítve fújja a rakoncátlan hajszálakat tova. A bágyadt nap megjelenik a bevásárlóközpont kupolája mögött, halványsárga fénybe vonja a világot. A kislány lelkének húrja együtt rezdül a végtelennel. A színes őszi csoda vérébe hatol. Mappájába helyezi kincset, tudja, gyűjteménye legszebb darabja lesz. Órájára pillant, mennie kell. Nem késhet el az angolóráról.

őszi szél bontja
újjászülető álmod,
pazar varázslat

Egy vers születése

Némán ül a lágyan lengedező nyári szélben a szőlőlugas védett rejtekén. A sok évet megélt, kissé kopottas fonott kerti bútort fodros szélű levelek takarják. Az asztalon laptop, de ujjai mozdulatlanok, a billentyűzet hiába szorgoskodna már, egyelőre késik a gondolat. Félig érett szőlőszemek incselkednek a napsugárral, halványsárga limonádé kínálja magát a vizeskancsóban. A fények játéka messzi világba röpít, oda, ahol álmok és érzések uralják az örök tavasz birodalmát. A gondolat azonban még mindig késik. Kortyol egy keveset üdítőitalából, élvezi, ahogy a hűsítő lé végigárad bensőjében. Fadongó döngicsél valahol a közelben. Egy darabig zümmög még, majd egy faágra telepedve elhallgat. Enyhe rózsailat hatja át a levegőt, édes aromája felfrissíti a lelket. Hirtelen megérzi, már közel a gondolat. Lenyomja az első betűt, és hamarosan megszületik a mű.

széllel száll a szó
elrejtőzik hirtelen
ki nem mondható

Nem eszem ebédet

Átható posványszag tölti be a konyhát, amint feleségem a forró vízzel teli fazékban rendületlenül kavargatja az ebédet. A tömény, európai ember orra számára elviselhetetlen undormány már a nappaliba is beitta magát, sőt, mit a nappaliba, hálósobák küzdenek a hirtelen árral, szebb napokat látott bútorok rimázkodnak néma esedezéssel friss levegőért. Sem a szép szó, sem erőlesebb ráhatás nem tudta megakadályozni a rákokat, hogy végzetüket elkerüljék. Félnapos vitánk végére unokaöcsém lelkendezése tette a pontot. A családi tanács döntése megfellebbezhetetlen. Izzó katlan zárja magába a védekezni képtelen apró lényeket, sorsuk csapdájából már nincs kiút. Szemem láttára bizonyítják a mondást, vörössé válnak, mint a rák, rák mivoltuk követeli ezt. Nincs kegyelem, asszonyom serényen csobbantja poklába egyiket a másik után. Nincs olyan éles sikoly, nincs olyan egetverő ordítás, mi kifejezhetné szenvedésüket. Ha az ég lezuhanna, és maga alá temetné a földet, csak szelíd suttogásként duruzsolna a fülünkbe a velőt rázó kakofónia. Mohó bendő követeli magának jussát, nem számítva az árat.

itt a másvilág
forró üst lett a végzet
ez már más világ

Szégyenkezve állok. Nemcsak a bűz riaszt, késztet menekülésre a porcikámba kúszó enyves valóságával,

hanem az együttérzés is noszogat, állítsam meg a mészárlást. Kutatok az emlékeim között, míg megtalálom a megfelelő szót: viviszekció. Hasonló maró kín járhatja át az élve boncoltat, kinek érzéstelenítés nélkül vájkálnak legbensőbb szerveiben, nem adván esélyt az enyhülésre. Tiltakozom, ordítok:

– Ne legyen rák ebédre! Ne öld meg őket!

Életem párja, kivel egymás iránti szolidaritásra esküdtünk, némán teszi a dolgát tovább.

Délben egy falat se megy le a torkom. Unokaöcsém barbár mosollyal tépi ki az apró lábakat, zsíros kezét önelégülten törli az asztalterítőbe, ilyen mennyei ételt még sosem evett.

Tóparton

egybeforrt minden
múlt és jelen között már
nincs többé idő

Ezüstösen csillog a tó az augusztusi napfényben. Az ég ragyogó kék, óceánja puha bársonyán megpihen a fáradt szem. Fecskék vidáman csivitelő raja száll tova a magasban, mohón kutatnak táplálék után. Horgászok vitatják meg a legújabb híreket, miközben fél szemükkel a kapásjelzőt figyelik. Az apró sziget emberekkel teli, kisgyerekek rohanganak önfeledten a napozóstégek között, anyukák élvezik lustán elnyúlva a délután nyugalma. Néhány tőkés réce bukkan elő a nádasból, finom falatot remélnek. Csónakosok szelik evezőikkel a habokat, vidám kurjongatásuk elvegyül a Tófürdőből érkező zajokkal. Lili a parton áll, áhítattal szemléli a késő nyári varázslatot. Szíve megtelik melegséggel, érzi, ő és a természet egyek. Apró, színes kavicsot vesz a kezébe, gömbölyű oldalával a tenyerébe simul. Hirtelen mozdulattal a tóba dobja. A fodrok megtörik tükörképét. Újabb kavicsért nyúl, de mielőtt elhajítaná, meggondolja magát, és zsebre teszi. Mostantól kezdve mindig magánál hordja, hogy emlékezzen.

hattyúk dalával
szárnyal felénk az új nap
boldog létezés

Joyce-haibun

Ballagsz a kora tavaszi napsütésben, a Fő tér a szokásos délutáni nyüzsgését éli, előtted rózsaszínben tündököl a szirmát bontott tulipánfa. Hunyorognod kell az erős fényben, már megint otthon felejtetted a napszemüvegedet. Ismerősnek tűnő figura közelít feléd, mosolyogva üdvözöl, majd neveden szólít. Visszaköszönsz, homlokod ráncolva koncentrálsz, ki lehetett ez a kopaszodó, barátságos fiatalember. Elgondolkodva mész tovább, majdnem belebotlasz, amikor észreveszed, hogy ott áll melletted Ő. Széles karimájú kalapjában éppen sétálni indul, letűnt korok eleganciáját tükröző öltönyében, hanyagul megkötött nyakkendőjében rendkívül vonzónak találod. Megállsz mellette, és csak bámulod, képtelen vagy továbbmenni. Lenyűgöz a felszabadultsággal teli sikkes mozdulat, ahogy kilép a falból.

Joyce, te vagy hát itt,
lelked mélyén titokkal,
mit napfény őriz

Szívesen megérintenéd, átölelnéd a nyakát, tétován elindul a kezed, majd visszahúzod, mit szólnának a járókelők? Hogyan értenék meg a benned dúló szenvedélyt, mely hirtelen Joyce iránt gyúlt, még akkor is, ha Ő csak egy szobor? Mondana neked vajon valamit, ha beszélni tudna? Feltárná előtted szíve rejtett kincseit, vagy bölcsen hallgatna, mint az óceán mélye?

Megosztaná veled mindazt, amit a Fő téren lát? Jól ismer
fiatalt és öreget, örömet és bánatot, kételyt és
bizonyosságot, ahogy évek óta türelmesen áll a falnál.
Nem maradhatsz tovább, menned kell, ezernyi tennivaló
vár még rád. Még egyszer ránézel, Ő örök és megértő
pillantással tekint vissza.

Visszajövök még,
valóságba zárt álom
csillan szobrodon

A csúcs felé

Fölfelé baktatunk. Előttünk a hegy orma, körülöttünk végtelen szakadék. Az égen madarak szállnak, a nap aranyló fénybe vonja a tájat. Megbotlasz, az utolsó pillanatban elkapom a kezéd. Hálásan mosolyogsz rám. Gyöngyházlepke pihen a harangvirág szirmán.

Szédítő mélység
ezüstös varázsában
táncol a lelkünk

Holtomiglan

Véget ér a szertartás, zúgnak a harangok. Az ifjú pár sugárzó arccal fogadja az ovációt, konfetti záporozik feléjük minden irányból. A fűzfa lecsüngő ágai elégedetten bólogatnak, enyhe szellő fújdogál. A menyasszony hátat fordít, a tömeg felé hajítja csokrát. Fiatal lány kapja el, szeme bizakodással tele. Kíváncsi varjú figyeli az eseményeket a templom ormáról.

Te és én vagyunk
tavaszi szél hozta ár
szerelmünk ormán

Nárcisz

Egy terebélyes hársfa alatt álldogál, figyel, ahogy száraz faleveleket sodor felé a szél. Az égbolt barátságtalan, szürkességbe borult a láthatár. Kikapát vesz elő, óvatosan eltávolítja a gyomokat. A körbenőtt fű közül kibontakozik a nárcisz.

A fején felirat: Kiss Emília, élt 24 évet.

A virágra pillant, arcán halvány mosoly jelenik meg. Új élet sarjad a sírdomb ormán.

Virágok között
bús szeptember délután
rád emlékezem

Csata után

Tombol a kánikula, alig mozdul a levegő, tikkadt fák kókadoznak a vár körül. Csatában megfáradt harcosok ölelik egymást, fülükben még ott cseng az ágyúk zaja. Szorgos asszonyi kezek ápolják a sebesülteket, gyermekek segédkeznek a vízhordásban. A hordókból előkerül a bor, kupák koccannak az asztalon. Feltámad a szél, a bástya ormán ott lengedez a zászló. Az ő győzelmi zászlójuk.

Izzadt homlokunk
csillogó gyöngyei közt
győzelmi mámor

Költözés

A teherautó színültig telt a bútorainkkal, a ponyva mögül egy karosszék lába bújik elő. Csípős a levegő, reszketve hajladoznak a fák a süvítő szélben. Elszáradt rózsabokor árválkodik a kerti lak mellett, a kutyaház üresen áll.

– Várjatok, ezt elfejtettétek!

Ella rohan felénk egy állólámpával.

– Sajnálom, ez már nem fér el itt – mondja apám.

A lámpával a kezemben helyezkedek el az anyósülésen, megborzongok a hidegtől.

Az autó elindul, Ella integet.

Hátrafordulok, nézem, hogyan veszik el házunk orma a hóesésben.

Hópehely szárnyán
messze hagyott múlt árnya
elvezet hozzád

A megtalált út

Szelíden simogatta a téli mámorából ébredező földet a márciusi napsugár. A tengerkék égen időnként néhány kósza felhő suhant tova. Az egész táj dalolt, cinege hangjától harsogott a határ, amint ezt ismételte:

– Nyitnikék!

Fehér szirmait bontogatva hóvirág eszmélt az új tavaszra. Kíváncsi méhek hagyták el kaptáraikat felfedezőútra indulva. Valami furcsa, jó dolgot sejtető várakozás feszült a levegőben.

rügyező fák közt
új élet illata száll
igazi varázs

Tétován nézett körül. Balra végtelen síkság terült el, jobbra hófödte hegycsúcs emelkedett a magasba. Kavicsos ösvény hívogatta. Elindult. Halk visszhang kísérte lépteit. Az ösvény egy darabig a békésen csörgedező kis patak medrét követte, majd hirtelen kiszélesedett. És ekkor teljes nagyságában ott állt előtte az út. Az Út, amelyen végig kell mennie. Az Út, ami csak rá vár. A Nap Útja. Tudta, nemsokára hazaérkezik.

kísérőd a nap,
hajadat szél borzolja
utak vándora

Búcsú

Igazi nyári arcát mutatja a pályaudvar. Izgalomtól kipirult arcú gyerekek indulnak felfedezőutakra szüleik óvó tekintetének kíséretében. Bőröndkupacok köré gyűlő csoportok, harsányan nevetgélő fiúk és lányok, szemérmesen félrehúzódó nagymamák önfeledt beszélgetésének zaja tölti be a teret. Fecskeanyuka hoz csőrében finom falatokat eresz alatti fészkeben követelőző fiókáinak.

vonat zakatol
messzi cél a végtelen
utunk összeér

– Indulnom kell – mondja a fiú.

– Tudom – feleli a lány.

Szorosan egymáshoz simulva hagyják el a várócsarnokot. A sötétvörös háztetőkön izzik a napsugár. Ölelő karjaik közt egy pillanatra megáll az idő. Fűlsiketítő sistergéssel foglalja el helyét a szerelvény.

– Ne felejts el! – mondja a fiú.

– Nem felejtetek – feleli a lány.

Addig integet, amíg a vonat el nem tűnik a csillogó messzeségben.

búcsút int az ég
lábad nyomát még őrzi
az alkonyati nap

A társ

Némán üldögél összecsukható székében a hátsó udvaron. Hunyorgó szemmel fordítja arcát a nap éltető sugarai felé. Ősz haját kontyba fogta, könnyű nyári ruhát visel. Meggyötört vonásai néhány percre kisimulnak, ahogy a jótékony meleg átjárja bőrét. Régi, elfelejtettnek hitt nyarakra gondol, amikor még együtt volt a család. Citromlepke száll a rózsaszirmára, szárnyán megtörik a fény. Érzi nincs egyedül. Útján elkíséri hű társa, a nap.

csöndes a vidék
parányi méh döngicsél
véget ér az út

Szerelem

Állnak a tűző napsütésben, kezük egymásba simul. A levegő szinte izzásig hevült, tikkadt galambok pihegnek a vadgesztenyefa árnyékában. A fiú tekintetét a lányra emeli, szemében a szerelem lángja lobog. A lány gyengéd mosollyal válaszol. Mindketten tudják, ma övük a világ. Lassan elindulnak a keskeny ösvényen. Talpuk alatt megroppan néhány kavics.

vágy a szívben lel
biztos menedékre, ha
közelít az ősz

Alkony

Nyugovóra készül a táj. A tó vize elcsendesedett, csupán néhány kései fürdőző utolsó karcsapása kelt apróbb hullámokat. A tőkésrécék elfoglalták éjszakai búvóhelyüket a nádasban, hattyúcsapat úszik méltóságteljesen a tó közepe felé. A napközben lágyan lengedező szél most teljesen elállt, még halvány fuvallat sem borzolja a hársfa levelét. Horgászok igyekeznek a partra, éjszakai halfogás reményében. A nappal helyét hamarosan átveszi a sötétség. Mielőtt égi útját befejezné, a dombok mögül egy pillanatra még előbújik a nap. Aranyló vörösben izzik a Balaton, vizére keskeny utat rajzol a napsugár. Egy röpke percre bár, de visszatérnek a színek és a fények. Még eljárra utolsó táncát, gyönyörködik tükörképében a csillámló tavon, majd végleg búcsút int.

tücsök ciripel
hálóját szövi a vágy
itt az éjszaka

A levél

– Levelet hoztam – mondja a postás, miközben táskájából egy vastag borítékot húz elő. Messziről megismerem a kórház cégjelzését. Remegőn nézem a feladót, nem tudom rászánni magam, hogy kibontsam. Próbálom elodázni a pillanatot, mikor elkerülhetetlenné válik, hogy megtudjam a vizsgálat eredményét. Míg a levelet szorongatom, tekintetem az ablakra téved. A postás lassú léptekkel ballag a napsütötte úton. Nyomában tarka lepke dicséri kitárt szárnnyal az életet.

tovatűnő perc
az élet útján suhan
lassan eszmélek

Az új templom

Buzgó munka zajlik a kisváros határában, épül az új templom. Tikkasztón süt a nap, az ég ragyogó kék, sehol egy felhő. Miklós megtörli a kézfejjével izzadt homlokát. Elégedetten néz körül a magasból, cseppet sem szédül. Kortyol néhányat a lábánál elhelyezett vizespalackból, majd leszól:

– Jöhet!

Csörlő segítségével emelkedik magasba a kereszt. Néhányszor nekiütődik az épület oldalának, egyszer majdnem visszacsúszik.

Magasra török,
hol vágyak egyesülnek,
meg nem csalt remény

Végül ott áll a templom tetején, diadalmasan emelkedve a város fölé.

Túra

Szorgosan vonul a csapat felfelé. Langyos déli szél fúj, megrezegteti a faleveleket. Némán ballagnak, az emelkedőre összpontosítanak. Kakukk hangja szól valahol a közelben, csormolya mosolyog rájuk kék üstökével az ösvény mentén, hölgymál sárga szirmai köszöntik őket félénken előbújva az avarból. Balra lent békésen csörgedezik a patak.

Az erdő lassan véget ér, sziklák övezik útjukat.

És akkor megpillantják. Ott áll előttük teljes pompájában a kereszt.

Elérték úticéljukat.

Fényből született
lélekből táplált élet
kereszted remény

Tavaszi

Olvad a hó, téltemető bontogatja sárga szirmait. A tó még jeges, tőkésrécék és énekes hattyúk tolonganak a léleknel. A faluszéli házak kéményeiből száll a füst, kamion suhan el az országúton. A ragyogó égen alig bodrozódik néhány báránnyelű, repülőgép villan elő a halványkékes selymességből.

Ott áll a mező szélén, a távolba bámul, áthatja az újjáéledés ígérete. Édeskés illat száll a levegőben, zsigereiben érzi a meghitt békességet.

Egy másik repülő közeledik, hangja alig töri meg a nyugalmat. A két gép közelít egymáshoz, majd szelíden eltávolodnak.

A nyomukban ott marad a kondenzcsíkokból kirajzolt kereszt.

Eltévedt madár
keresztfán pihen, sorsod
saját útra ér

Randi

Szerelmemen át
csakis egy felé megyek
álcám ledobom

Jókedvűen várakozik a kerthelyiség egyik árnyékos sarkában. Az asztalon gyümölcslé, a szomszédban méhek döngicsélnek a pongyola pitypangok körül. Ismerős léptek közelednek, Feri tart felé mosolyogva, kezében kis doboz.

– Szia, nem késtem el, ugye?

– Nem, pontos vagy, mint mindig. Én jöttem előbb.

A lány kíváncsian vizsgálgatja az ajándékát. Egyelőre nem nyitja ki, élvezni akarja a pillanat varázsát. Feri sört rendel, mohón nyeli a habot.

Kata izgalomtól remegő kézzel bontogatja a papírt. Ezüstkarkötőt húz elő, megcsillan a fényben, ahogy a fák ágai között rásüt a nap.

– Köszönöm!

Keresztutunkon
tarka fényben játszó ég
ezüstport szór ránk

Kata a táskájában kotorász.

– Én is hoztam neked valamit.

Boldogan nyújtja át a nagymamájától örökölt nyakláncot, közepén ott kereszt.

– Fogadd el szívem összes szeretetével.

Átölelik egymást, boldogok.

Tavasszal

Egymás mögött vonulunk a kopasz fák között a bágyadt napsütésben, lábunk alatt vékony nyomot hagy az olvadó hó. Lány szellő lengedez, a tavasz leheletét sodorja felénk. A fagyos föld itt-ott már felengedett, sárgupacokon gázolunk keresztül, újult erővel csordogál mellettünk a kis patak. Letört ág állja utunkat, letérünk az ösvényről. Hirtelen megváltozik a táj, hóvirágmező kerül el előttünk, büszkén dugják elő a földből parányi fürtöcskéiket a kikelet hírnökei.

távozik a tél
lába nyomán feléled
alvó reményünk

Almaszüret

Vidám énekszó tölti be a teret, duzzadó erővel teli almáktól roskadoznak a fák. Az ég ragyogó kék, elégedett mosollyal figyel a delelőjéhez közeledő nap. Létrák emelkednek a dús lombok között, a kosarakban ott virítanak a piros legmélyebb árnyalataiban pompázó gyümölcsök. Ebédidő közeleg, előkerül az otthonról hozott szendvics, szalonna, az enyhet adó árnyékban jólesik megpihenni. Kóbor kutya szimatol a közelben, vágyakozó tekintettel bámulja a falatozókat. Elhessenénéd, de félúton megreked a mozdulat. Közelebb hívod, boldogan majsolja az odavetett kolbászdarabot. Hálásan rád néz, szemetek összevillan, arany fürtjeivel alig észrevehetően bólint odafentről a kíváncsi nap.

édes nektárját
nekünk kínálja az ősz
megosztom veled

Fodrásznál

Vörös, szőke, barna, fekete fürtök hullnak az enyhén kopott padlóra, csattog az olló, zümmög a hajszárító. A mosdókagylónál zubog a víz, erőteljes kezek dörzsölik a szétterülő hajzuhatagot. A ventilátor szorgalmasan forog, elűzi a bekúszó forróságot, a hangszórókból andalító zene szól. Ott ülsz a széken, nézed, hogyan szállnak tova elvesztett tincseid. Tétova pillantásod a faliórára téved, rájössz, még bőven van időd, nem kell sietned sehová, ezek a nyugalom percei. Mire elüti a felet, kibontakozik az új frizurád, megváltozott emberként térhetsz vissza a hétköznapiakba.

a végtelenben
elrabolt idő szárnyán
együtt ragyogunk

Hajnal

Sötét és néma az éjszaka, előttem a végtelen út, velőig hatol a csend. Megyek. Talpam alatt halkan megroppan a kavics, riadt neszezés válaszol rá az egyik bokor alól, apró állat menekül fejvesztve. Az égre nézek, sehol egy csillag, csak a mindent átható feketeség. Rád gondolok. Puhán elomló fürtjeidet újra érzem az ujjaim között, látom ragyogó szemed, nevetésed a fülemben cseng, eloszlát minden baljós árnyat. Lassan hajnalodni kezd, halványvörös korongjával feltűnik a horizonton a nap. Elrabolom neked az időd, lopok régen eltűnt perceket.

izzó napkorong
tör egyre magasabbra,
alélt ujjongás

Kirándulás

Órák óta bandukolunk, talpunkat hólyagosra tapostuk, elviselhetetlenül perzsel a nap. A kisváros a szokásos vasárnap délutáni tunyaságát mutatja, csupán turistacsoportunk kelt némi zajt a kihalt utcákon. Négyszögletes, szürke kővel borított térre érkezünk, középen templommal. Idegenvezetőnk megáll, buzgón magyarázza a középkorban letelepedő ferences rend történetét. Elepedek a szomjúságtól, mohón kortyolom ásványvizes üvegem utolsó cseppjeit. Válltáskámban kutatok, kell még valahol egy almának lennie, de nem találok. Csalódottan csattintom össze a zárat, figyelem, ahogy az idegenvezető a torony felé mutat. Útitársam megzörget egy nejlontáskát, óriási banánfűrtöt húz elő, kínálón felém nyújtja.

leszakítottam
mint idő és tér őrzöm
lédús fűrtjeit

Szerelem

Állnak a tűző napsütésben, egymáshoz közel. A levegő szinte izzásig hevült, tikkadt galambok pihegnek a vadgesztenyefa árnyékában. A fiú tekintetét a lányra emeli, szemében a szerelem lángja lobog. A lány gyengéd mosollyal válaszol. Mindketten tudják, ma övük a világ. Lassan elindulnak a keskeny ösvényen. Talpuk alatt megroppan néhány kavics.

vágy a szívben lel
biztos menedékre, ha
közelít az ősz

Vándor

Hideg szél süvít, a késő esti zápor az arcába csap. Csak megy rendületlenül, gúnyája megkopott, tarisznyája üresen lóg a vállán. Távoli villám töri meg a sötétséget, halk moraj kíséri. Meztelen lábát duzzadt bűtykök borítják. Már nem érzi, ahogy az éles kavicsok sebesre karcolják bőrét.

a messzeségben
a szabadság kék egén
táncot lejt a nap

Ajándék

Kicsi fiam szalad keresztül a játszótéren. Arcán gyermeki mosoly, büszkén szorít a tenyerében valamit. Halvány gomolyfelhők játszadoznak a szeptemberi égen, lágy szellő cirógatja arcunkat. Gergő már majdnem ideér, amikor az öreg platán gyökerében megbotlik. Egy pillanatra rám néz, majd elterül a sáros földön. Harsogó méltatlankodása tölti be a teret. Mellette termék, vigasztaló szavak kíséretében törölgetem könnytől maszatos arcát. Gergő hüppögve nyújtja felém féltett kincsét.

– Anya, ezt neked hoztam!

Összeszorított ujjai közül kikandikál egy szivárvány színeiben játszó kavics.

a szeretet él
nem roppanthatja össze
tomboló vihar

A szeretet kavicsai

Csendesen bújik meg a hátsó udvaron a fészér, omladozó falait halványan megvilágítja a kora tavaszi napsugár. A nyikorgó ajtó mögött igazi kincs rejlik, a tölgyfa asztalon kavicsok sorakoznak szabályos rendben. Elöl a nagyobbak, utána a kisebbek. Évek óta gyűjti őket, kavicsot kér azoktól, akiknek sikerült megpendíteniük szíve rejtett húrjait. A lélek dallama szárnyra kél, örök barátságban egyesítve két vágyakozó embert. Büszkén szemléli gyűjteményét, melynek minden darabjához emlék köti. Tenyerébe veszi, simogatja őket, a szeretet kavicsait.

ismeretlenül
szellő hozta ébredés
nyitott ajtómon

A találkozás

nyári virágok
szirmai szél fújja el,
várok szüntelen

Hosszúra nyúlnak a várakozás percei. Az arborétum már majdnem üres, néhány késői látogató igyekszik a kijárat felé. Nőnek az árnyékok, a nap bágyadt sárgája izzó vörösre vált, ahogy a horizont felé közelít. A levegőben édes virágillat száll, megtermett kandúr vadászik a tó mögötti gyepen. A nádas békák kuruttyolásától hangos. A borostyánnal befuttatott kaput fürkészi folyton, meztelen karját csapatostól lepik el a vérszomjas szúnyogok. Vidám csapat nevetgél a mocsárciprus alatt, egyikük jókat kortyol egy kólásüvegből.

kósza pillanat
halvány rezgésében a
jelen tétováz

Biztonsági őr jelenik meg határozott léptekkel, a zárórára figyelmeztet. A nevetgélő fiatalok összehajolják holmijukat. Tókécs réce úszik a tópart irányába, nyomában apró fiókák esetlen mozdulatokkal próbálják utolérni anyjukat. Kissé távolabb a hím követi őket. Még mindig a bejárati ajtót figyeli, az utolsó percig bízva abban, hogy eljön. Az őr megrovón int a kapu felé. Sőhajtván elindul. Ekkor megjelenik az ismerős arc. A férfi bűnbánón néz rá.

– Ne haragudj, hogy elkéstem! Ezt neked hoztam.
Kezében bíbor színben pompázik egy csokor kakastaréj.
Mindkettőjük kedvenc virága.

szerelmi zálog
belső ajtód kinyitja
forró éjszakán

A bizonyíték

Tétován ténfereg a végeláthatatlannak tűnő teremben. Emberek hada veszi körül, kezükben pezsgőspoharakkal nézegetik a festő legújabb alkotásait. Vidáman fecserésznek, a nekik tetsző képeknél hosszasan megállnak, izgatottan tárgyalják a látottakat. Kisgyerek sír keservesen az anyja szoknyáját ráncigálva. A megnyitón éneklő művész sós mogyorót ropogtat titokban. Három tizenéves lány dugja össze a fejét, vihogásuk a hangzavaron keresztül is elér hozzá. Idősebb úr áll egy csendéletet ábrázoló műnél, széles gesztusokkal magyaráz unatkozó lányainak a kompozícióról. Hirtelen szélroham csapja ki az egyik ablaktáblát, hideg levegő árad a helyiségbe. Fázósan húzza össze sálját, majd az egyik képhez lép. A festő hírnevének bizonyítékát keresi. Erdei út kopasz fákkal. Egy másikon csörgedező patak mellett birkapásztor furulyázik. Fárasztja a lárma, szeretne otthon lenni. Szmokingos felszolgáló áll meg előtte tálcáján különböző italokkal. Kiválaszt egy konyakot, egyetlen mozdulattal felhajtja. A kijárat felé igyekszik. Útközben egy kisebb festményre esik a pillantása. Téli tájat ábrázol hófödte hegycsúccsal. Tetején, ahol a taréj az éggel egyesül, hegymászó mutatja a győzelem jelét diadalmasan. Elhatározza, marad még egy darabig.

hófödte csúcson
kacagja a szél létünk
összes bánatát

Vihar

tajtékok fodra
elnyel minden létezőt
szétzuhant világ

Tombol a vihar, hajónk óriási hullámok között vergődik. Villám vakítja el a szemem, néhány másodperc múlva őrjöngő robaj követi. Görcsösen szorítom a korlátot, ujjaim teljesen elzsibbadtak. Szakad az eső, szélroham fújja le fejemről a kapucnit, a hajam percek alatt átázik. A hajó oldalra dől, egyensúlyomat veszítve hanyatt esem. Gyors tempóban csúszok egyre lejjebb a lábszárközépig érő, hideg vízben. Váratlanul az árbocrúdnak ütközöm, fejembe nyilall a fájdalom. Mély feketeség vesz körül. Erős karok ragadnak meg, az ajtó felé vonszolnak. Az éjszaka megint megszakad, a villám fényében látom, amint egy megtermett hullámtaréj közeledik felénk.

végtelen vihar
lecsendesült álmain
ébred a remény

Tengeren

Barátaimmal szörfözünk a ragyogó napsütésben. Fúj a szél, a tenger egyre jobban tajtékzik, sirályok röpködnek fölöttünk. Az ég áthatóan tiszta, horizontja egybeolvad a vízzel. A sekélyebb részen fürdőzők pancsolnak önfeledten, néhány kisgyerek homokvárat épít. Jókora hullám vonul el mellettem, ügyes mozdulattal meglovagolom. Pár másodperc, és szilárdan állok a deszkámon. A taréj hűségese követ, ereje lendületesen hajt előre. Cápauszonyt vélek felfedezni a távolban. Gyorsítani próbálok, az uszony egyre közeledik. Társaim mit sem sejtve vidáman integetnek, én pedig száguldok előre.

szelek szárnyán száll,
nem jön vissza már soha
az ellopott perc

Tóni

Kíváncsian kukucskál be a félig nyitott ablakon a hajnali napsugár. Még pihen a táj, egy korai járókelő sietős léptei kopognak a járdán. Fülelünk, kedvenc kakasunk reggeli ébresztőjére várunk. A baromfiudvar üres és néma, a tyúkok szomorúan gubbasztanak a helyükön. Kisfiam álmos szemekkel néz rám:

– Sosem fog hazajönni?

Szótlanul megsimogatom a fejét. Megérkezik a távolsági busz, halk pöffenéssel megáll, majd folytatja útját a város felé. Az ébresztőóra rendületlenül ketyeg. Kisfiam arca hirtelen felvidul.

– Itt a Tóni!

Követem tekintetét, a komposztgyűjtő mögött felvillan egy taréj.

nyári hajnalok
hús illata árad szét,
hazataláltál

Tánc

Dübörgő zene tölti be a langyos nyári estét. A tóparti vendéglő kerthelyisége zsúfolásig megtelt, fiatalok és idősebbek ropják rendületlenül. A csillagokkal teliszórt égről jóllakottan bámul le a telihold. A kerítésen keresztül néhány járókelő figyeli a táncolókat, kissé távolabb kuttyák marakodnak dühödten. Belépek, szabad helyet keresek. Húsz év körüli fiú csapódik elém, táncolni hív. Homlokán vastag cseppekben gyöngyözik az izzadság. Elvegyülünk a tömegben, eggyé válunk a zenével. A ritmus magával ragad, a világ tajtékozni kezd, tér és idő a magasba csap, akár a hullámtaréj.

szelíd vizeken
hullámból taréjjá nő
a lét és a vágy

Böjti szelek

Elkeseredett dühvel süvít keresztül a városon a tomboló szél. Magából kikelve csavarja jobbra-balra a mindent túró fák csupasz ágait. Antennák himbálóznak a megfáradt háztetőkön, villanydrótok libbennek szaggatott ütemben. Sószemcsék hirdetik az utak mentén a nemrégien véget ért küzdelmet a tél elemeivel, az északi oldalon még most is árválkodik néhány hófolt. Hóvirág nyitogatja apró fejét, álmélkodva eszmél a világra. Halványzöld karját kinyújtja, félénk mosollyal üdvözlő létezését. Az ég bágyadt tekintetét a földre szegezi, a szürke felhők mögött halk sóhajjal ébredszik a nap. Sóvár vágyódással kanyarog tova keskeny medrében a házak mögött megbújó patak, s bár a park bokrait földig dönti az orkán, a levegőben a tavasz lehelete kering. Így eszmélek rád én is. A komor éjszakában megjelenysz, hogy lemosd a sötétség minden kínját, virágokkal hintsd tele a kiszáradt rétet, és elűzd a félelem összes démonát. A böjti szelek megtisztítják, amit a tél hátrahagyott, új ruhába öltözik a természet, hogy ragyogó ifjúvá serdüljön. A böjti szelek...

lelked tükrében
indul útra a remény
lángoló tavasz

Karácsonyi haibun

Sűrű pelyhekben hull a hó. A falu elcsendesedett, csupán néhány varjú károg a jegenyefa kopasz ágain. Az istállóban barátságos fény pislákol, a tehenek békésen majszolják esti porciójukat. Riska elégedetten bőg, miközben rózsaszín orrát a széna közé dugja. Borja mellette szuszog. Tarka hátán halk zümmögéssel táncol egy téllel dacoló házi légy. A gazda a jól végzett munka tudatában szemléli állatait. Mindenki jóllakott, ideje visszavonulni.

szívedben lakik
mennyei béke hangja
karácsonyestén

Odabent csendesen duruzsol a kályha, aprókat nyögve pattog a fa. Az ablak előtt áll teljes méltóságában a fenyő. Kihívó tekintettel néz körül, mintha azt kérdezné, vajon van-e valaki olyan szép, mint én? Tudja, ma minden körülötte forog. Az ünnep tiszteletére díszbe öltözött. Élénk zöldjét kiemeli a csillogó angyalhaj. A konyhából kalács illata száll. Nagyanyó éppen most nyitja ki a sütő ajtaját. A sarokból kíváncsian figyel egy csillogó szemű cica. A gazda belép, nyomában középtermetű kutya igyekszik befurakodni átázott testével.

– Maradsz! – inti le erőlyesen a gazda.

– Ugyan már – mondja nagyanyó. – Hadd jöjjön be! Fázik kint szegény.

– Nem – feleli a gazda határozottan. – Kutyának kint a helye! A mákos és diós kalács már az asztalon várja, hogy felszeleteljék. Középen gőzölög a halászlé.

pislogó gyertya
lángja feléd lobban, ha
ha leszáll az éj

Kint feltámad a szél, hatalmas zúgással vágat keresztül a kihalt utcákon. A hó felkavarodik, áthatolhatatlan torlaszt képezve maga előtt. A kicsiny kutyaházát lassan teljesen betemeti a fehérség. A gazda meggyújtja az első gyertyát a karácsonyfán. Egy hirtelen fuvallat kioltja. A bejárat ajtóból kétségbeesett kaparászás hallatszik. Zsömle reszket a vágytól, hogy a lakás biztonságos menedékebe juthasson. Lába teljesen átfagyott, talppárnáin jéggombócokat formált a hideg. Az ajtó résnyire nyílik. Zsömle ugrásra készen várja, vajon mi történik. Elkergetik, vagy megmelengetheti öreg csontjait? Legnagyobb meglepetésére a gazda ráncoktól barázdált arca mosolyog.

– Gyere, Zsömle, bejöhetsz! – zengi szelíden.

Az immáron boldogságtól remegő kutyának nem kell kétszer mondani, korához képest fürge ugrással a tűzhelynél terem. Irigykedve nézi a levest majszó cicát.

– Te is kapsz! – nyúl a merőkanálért nagyanyó.

Együtt falatoznak a kora esti órán a konyha meghitt melegében.

– Boldog karácsony! – mondja a gazda.

Holnap megérkeznek az unokák.

újjászületik
a jéggé keményedett
megfáradt lélek

Könyvhét

Némán ballagok a kora nyári napsütésben. Körülöttem minden dalol, élénkzöld színben lengedeznek a falevelek. A kávéházak teraszai színültig teltek, vidáman trécselők, könnyű ruhába bújt lányok szürcsölik szomjoltó italaikat. A fagyaltos bódék előtt hosszú sor áll, ki türelmesen, ki pedig izgatottan toporogva várja, hogy végre nyelvél érinthesse az édes csodát. Egy három-négy év körüli kisgyerek néz zokogva a földre, barna masszává összeolvadt csoki fagyiját siratja.

– Ne sírj, édesem! – vigasztalja egy csinosan öltözött, szőke hajú fiatalasszony, akit láthatóan zavar a köré gyűlt sokaság bíráló tekintete. – Veszek neked másikat!

– Nem – veti magát a földre a kisfiú. – Nekem ez kell! Vedd fel!

Kerekas bevásárlószatyrot toló nénike figyelő kíváncsian a végkifejletet. Tudja, nem egyszerű egy ilyen helyzetet úrrá lenni, hiszen maga is öt gyermeket nevelt fel. Különösen a legkisebbel, Béluskával nem boldogult. Még kamaszkorában is képes volt hisztizni a játékboltok kirakata előtt, ha nem kapta meg, amire vágyott. A szökőkút vize hangos csobogással emelkedik egyre magasabbra, hogy aztán lágy mozdulattal hulljon alá. Az egyik hársfa alatt fiatal pár üldögél a frissen festett padon.

– A mi gyerekünk nem fog ilyet csinálni – mondja a fiú.

– Ő okos lesz – feleli a lány. – Megérti, ha valamit nem lehet.

A fiú gyengéden megsimítja a lány hasát.

– Ugye szeretnél te is gyerekeket – kérdezi a lány.

A fiú bólint. Közben a kisfiú szipogva beáll anyjával a sarki cukrászda előtt kígyózó sorba. Néhányan, akik látták az előbbi jelenetet, előzékenyen előre engedik őket. Egy idősebb, napszemüveget és szalmakalapot viselő férfi méri végig szúrósan az anyát és gyermekét, miután őt is szerették volna megelőzni.

– Kérem – mondja határozottan, a rosszálló pillantásokkal mit sem törődve –, én is kivártam a magam sorát. Az én időm is véges.

Közben a teret hangos zene tölti be. A lány feláll. A fiú meglepett kiáltására visszafordul.

– Festékes lett a nadrágod – kuncog a fiú, miközben maga is elhagyja a padot.

– A tiéd is – válaszol a lány.

Együtt nevetnek, miközben arany sugarával beborítja őket a nap. Szerelmesek.

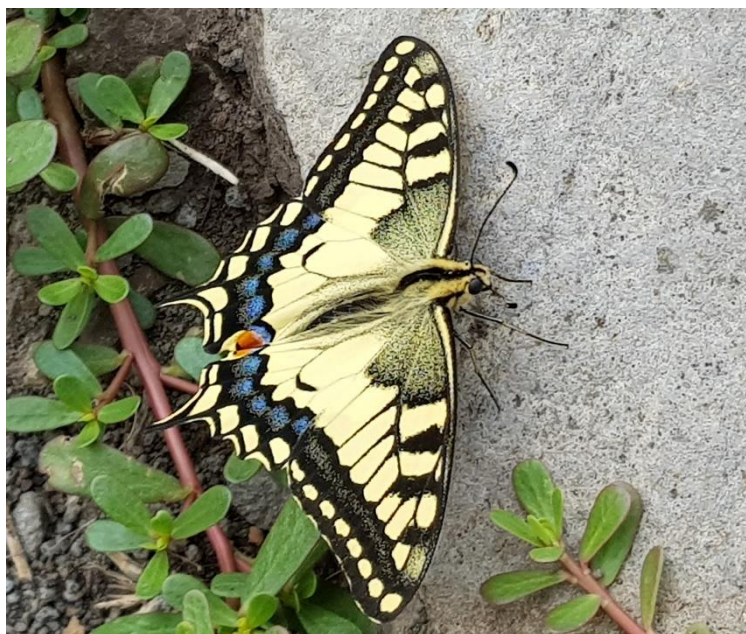
Elindulnak a sátrak felé. A színpadon néptáncscsoport ropja vadul. A fiú megpillant egy könyvet. Szerelmes versek, áll a borítóján.

– Ezt megveszem neked – mosolyog a lányra. – A mai nap emlékére, hogy sose felejtse el!

Közben a polgármester jelenik meg a színpadon, hogy megnyissa a könyvhetet. A fiú és a lány egymás karjaiban hallgatják a beszédet. Boldogok.

holdsugáron kél
hosszú útjára a nyár
bölcsőd otthonom

2. HAIKUK

Pillangóálom
nyáron kelt létezésben
dalol a határ

Lepkék között száll
kimondhatatlan édes
bús merengésünk

Tavaszi gyermeke
rügyéből pattanni kész
a friss falevél

Falevél sincs már
a természet most halott
bent él, álmodik

Messze sodródik
az árva, fától szakadt
cseresznyelevél

Múlik az idő
a kőris tavaszra vár
levele kinő

Tépett falevél
landol az őszi szélben
ágya pocsolya

*

Fáradt napsugár
arcod nekem tündököl
nyárban eszmélünk.

Vonat zakatol,
fény járja át a mezőt,
hozzád sietek.

Szikrából fény lett,
halhatatlan időben
együtt utazunk.

Elhagyott sírkert,
kőkeresztben vadrepkény,
hanyatlik a nap.

Itt a végtelen
párhuzamos síneken
minden összeér.

Lila orgona
félve tekint a múltba,
levélrengeteg.

Dohányzószakasz,
torokmaró füstfelleg,
elő-tüdőrák.

Én csak utazom,
sárga repcék ragyognak,
nincs végállomás,

A tóban kócsag,
mélán áll hosszú lábán,
hófehér szépség.

A táblán: Agárd,
lágyményben csillog a víz,
áprilisi nyár.

Szerelem virul,
vakító sugarával
elcsábít a nap.

*

szobádba pillant,
útvesztőjéből kinéz
a megtért tavasz

törött tükör a
szétszabdalt valóságot
elveszítette

cinege dalol,
álmából felveri rég
szunnyadó lelked

madártollakkal
ékeskedő március,
újra nyitott zár

eszmélő lélek
tisza tüdővel szívja
a lét tavaszát

dús lombú fa, már
nem térdepel előtted
a szikkadt magány

rád leltem végre
elfeledettnek hitt, bús
édes ifjúság

*

kék égre hulló
kavicsápor mossa át
a múltó időt

csupán egy lábnyom
elhagyott úton süpped
kavicsba zárva

kavicsok közt kél
hosszú útjára az ősz
kóborló álom

kavics a tóban
száműzött hajnalokon
rád emlékezem

a lét kavicsba
rejtett üzenetét a
szél sodorja el

ott vagyok belül
kavicsok között élő
zúgó vízfolyam

Haikuk a kávéról

Keserű ízét
szerelmed édesíti
lopott hajnalon.

*

Leteszem eléd
te lustán kortyolgatod
szűnik már az éj.

*

Világok között
halkan oson a remény
veled kávézom.

*

Illatfelhőkön
tejszínhab indít csatát
kávélátomás.

*

Téli estén
csészében gőzölgő varázs
elcsábítottál.

*

Neved suttogom
kávéházi teraszon
csészém már üres.

*

Elönti lelkem
földöntúli hangulat
ez a mi kávénk.

*

Kávézni hívlak
szobám ajtaja nyitva
múltam a tiéd.

*

Egyetlen korty csak
tested máris felpeszeg
kapucsínó nyár.

*

Ha veled iszom
felüdül tőle lelkem
habos kávélet.

*

Kávéd illatát
a szél messze sodorja
csak téged várlak.

*

Kávéforralóm
duruzsol a konyhában
illatorgia.

*

Csészémbe kávé
kockacukor dalolja
múlt idők dalát.

*

Jön már a hajnal
ébredező fák közt száll
kávé illata.

Egyszavas versek

Szöcskepillantás

*

Fenyőnyugalom

*

Fűkönnyek

*

Csigaálom

*

Hagymacsönd

*

Virágkétely

*

Szalmafélelem

*

Madáralkony

*

Harmatrend

*

Selyemkéreg

*

Fátyolhit

*

Eperlény

*

Békamesszeség

*

Földvarázs

*

Hajnalparancs

*

Kígyófűszál

*

Őszremény

*

Farkas-örökkévaló

*

Toroklány

*

Almasivatag

*

Hamisigazság

*

Habrettenet

*

Kígyómámor

*

Alvóharsona

*

Porszikla

*

Temetőkikelet

*

Szenvedélyközöny

*

Tömörvidám

Tartalomjegyzék

Előszó.....	4
1. HAIBUNOK	5
Veled.....	6
Éjjel	7
Az első repülés.....	8
Fogyókúra.....	9
Futball.....	10
A döntés	11
Ősz	12
Egy vers születése.....	13
Nem eszem ebédet.....	14
Tóparton.....	16
Joyce-haibun.....	17
A csúcs felé	19
Holtomiglan	20
Nárcisz	21
Csata után.....	22
Költözés	23
A megtalált út.....	24
Búcsú	25
A társ	26
Szerelem	27

Alkony	28
A levél	29
Az új templom	30
Túra.....	31
Tavaszi	32
Randi.....	33
Tavasszal.....	34
Almaszüret.....	35
Fodrásznál	36
Hajnal.....	37
Kirándulás	38
Szerelem	39
Vándor	40
Ajándék.....	41
A szeretet kavicsai	42
A találkozás.....	43
A bizonyíték	45
Vihar	46
Tengeren.....	47
Tóni.....	48
Tánc	49
Böjti szelek.....	50
Karácsonyi haibun	51

Könyvhét.....	53
2. HAIKUK	55
Haikuk a kávéról	61
Egyszavas versek.....	64

